

STR. 8
PODSUMOWANIE ZJAZDU
MİŚOT W TORUNIU

STR. 12
EPIX - KIERUNKI ROZWOJU

STR. 18
SZUKAMY TELEODPOWIEDZIALNYCH
ROKU 2024

STR. 22
O KAMELEONTV PODCZAS
ZJAZDU MİŚOT

STR. 25
LOKALNI.PL
JAK WYGRANA
W LOTTO

STR. 5

Strategia cyfryzacji Polski do 2035 r.

WWW.EPIX.NET.PL

IX, W KTÓRYM REGULARNIE SPADAJĄ CENY I TAK W KÓŁKO OD 12 LAT

Jesteśmy największym IXP w Polsce, opartym na trzech niezależnych węzłach: Katowice, Warszawa i Poznań. Powstał, aby dbać o interesy i zaspokajać potrzeby polskich MiSOT-ów, czyli Małych i Średnich Operatorów Telekomunikacyjnych. Przedsięwzięcie to stworzyliśmy i prowadzimy w oparciu o kapitał i pracę polskich, lokalnych ISP. Zyski z działalności przeznaczamy na inwestycje w sprzęt, wzbogacanie zasobów, projekty celowe i integrację środowiska.

Współpraca z nami bazuje na wzajemnym zaufaniu i zadowoleniu, braku korporacyjnych utrudnień, opóźnień oraz niepotrzebnych kosztów. Nigdy nie konkurujemy z ISP na rynku detalicznym czy biznesowym.

W naszych OpenPeeringach, kosztujących już od kilkudziesięciu złotych, oddajemy Wam już znacznie ponad połowę Internetu. Realizujemy bezpośredni dostęp do międzynarodowych operatorów: Arelion (d.Telia), Lumen, Liberty Global, GTT, Hurricane Electric i Telecom Italia Sparkle, w cenach hurtowych. Zapewniamy prosty i tani dostęp do treści pozostałych polskich IX-ów w ramach jednej usługi – Polmix, dokładnie tyle, ile potrzebujesz, bez płacenia za porty i niewykorzystane pasmo. Agregujemy ogólnopolskie zakupy ISP, wolumenu usług międzynarodowych, polskich i transmisji danych – regularnie obniżamy ceny. Posiadając port w EPIX, masz dostęp do wszystkich integratorów IPTV i dostawców innych usług. Natomiast Projekt TeleSynergia zainicjowaliśmy we współpracy z Beyond.pl, dostawcą zielonych i najbezpieczniejszych usług data center i cloud w Europie, umożliwiając dostęp kolejnym operatorom międzynarodowym do EPIX oraz poprawiając bezpieczeństwo przesyłu danych. Korzystają na tym nasi klienci.

800+
UCZESTNIKÓW
3.0 Tb/s+
RUCHU IP
1300+
PORTÓW

OD REDAKCJI

Szanowni Czytelnicy,

Za nami rok pełen dynamicznych zmian, inspirowanych wydarzeń i wyzwań, które ukształtowały branżę telekomunikacyjną w 2024 roku. To był czas intensywnych działań – zarówno na polu technologii, jak i współpracy z lokalnymi społecznościami. Rok 2024 przyniósł dalszy rozwój cyfryzacji i innowacji w sektorze telekomunikacyjnym, a także umocnienie współpracy między operatorami a lokalnymi samorządami, czego efektem był plebiscyt „Gmina przyjazna MiŚOT-om”. Jednocześnie podjęliśmy wyzwania związane z cyberbezpieczeństwem, co podkreślała działalność Rady Bezpieczeństwa Biznesowego i sukcesy na tym polu.

W tym wydaniu ISProfessional przyglądamy się kluczowym momentom i trendom, które zdefiniowały mijający rok. Zajrzymy do kancelarii tajnej, aby przyjrzeć się jej funkcjonowaniu, a także podsumujemy merytoryczny i inspirujący Zjazd MiŚOT w Toruniu, który stał się przestrzenią do wymiany doświadczeń i planowania dalszego

rozwoju. Przybliżymy również kierunki, w których zmierza EPIX, jedno z największych punktów wymiany ruchu IP w Polsce, oraz wyniki konkursu na TeleOdpowiedzialnych Roku 2024, przypominając, jak ważne jest zaangażowanie społeczne.

Nie zabraknie także analizy strategicznych celów cyfryzacji Polski do 2035 roku, spojrzenia na incydenty związane z cyberbezpieczeństwem oraz refleksji na temat przyszłości, w której sztuczna inteligencja staje się coraz bardziej obecna w naszym życiu – czasem jako szansa, a czasem jako wyzwanie.

Zachęcamy do lektury i wspólnej refleksji nad tym, co udało się osiągnąć w 2024 roku, oraz do poszukiwania inspiracji na nadchodzący rok.

Życzymy inspirującej lektury!
Redakcja ISProfessional

Projekt ISProfessional #12 (listopad/grudzień 2024) wydany w listopadzie 2024 r. realizowany jest pod patronatem Grupy MiŚOT. Redakcja i wydawca nie ponoszą odpowiedzialności za publikowane treści. Prezentowane poglądy i opinie są opiniami danej osoby i redakcja w żaden sposób nie utożsamia się z nimi

Administratorem Państwa danych jest **Projekt Mdm** Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Bytomiu, ul. Antoniego Józefczaka 29/40, 41-902 Bytom, wpisaną do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach pod numerem KRS: 0000765400, NIP: 6263032549, REGON: 382090808, kapitał zakładowy w kwocie 500.000,00 złotych, zwaną dalej: „Mdm”, reprezentowaną przez Pana Krzysztofa Fajarskiego – Prezesa Zarządu.

Informacje na Państwa temat posiadamy z publicznie dostępnego źródła – Rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Dane, jakie posiadamy i przetwarzamy to imię, nazwisko, nazwa firmy, adres firmy, NIP, KRS, adres e-mail. Mają Państwo możliwość zażądania, aby nie otrzymywać więcej takich informacji.

Określone powyżej informacje na Państwa temat posiadamy po to, by wysłać Państwu magazyn ISProfessional o produktach, usługach, innowacjach oraz aktualnościach, jakie naszym zdaniem mogą być dla Państwa interesujące.

Dostęp do danych będą miały osoby pracujące i współpracujące z nami w zakresie realizacji na Państwa rzecz usług. Informacje na Państwa temat nie będą przekazywane poza terytorium Unii Europejskiej.

Pragniemy wysłać Państwu informacje o produktach, usługach, innowacjach oraz aktualnościach, które mogą być dla Państwa interesujące. Mają Państwo prawo, by w dowolnym czasie zażyczyć sobie, abyśmy zaprzestali kontaktowania się z Państwem w celach marketingowych.

Państwa dane osobowe przetwarzane są w celach marketingowych związanych z przesyłaniem Państwu magazynu, będziemy przechowywać do chwili otrzymania od Państwa żądania zaprzestania kontaktowania się ww. celu. Mają Państwo prawo zażądać kopii informacji przechowywanych przez nas na Wasz temat. Chcemy zapewnić, aby Państwa dane osobowe były zawsze prawidłowe i aktualne, zatem jeśli zauważą Państwo nieprawidłowości, możecie Państwo zwrócić się do nas o skorygowanie lub usunięcie informacji, które uznacie za nieprawidłowe lub nieście. Mogą Państwo także złożyć skargę w Urzędzie Ochrony Danych Osobowych pod adresem ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa.

AUTOR
Redakcja

Kontakt z redakcją:
prasa@misot.pl

Nr w rejestrze wydawnictw:
PR2614

Międzynarodowy znak informacyjny:
ISSN 2449-5581

Redaktor naczelny:
Krzysztof Fajarski

Sekretarz redakcji:
Michał Koch
michal.koch@misot.pl

Reklama:
partner@misot.pl

Redakcja:
Paweł Gniadek
Marek Nowak
Klaudia Wojciechowska

Projekt graficzny, skład i grafika na okładce:
Justyna Kramarz [goodot.pl]

Wybrane grafiki – Marcin Jedynak,
freepik.com, pixabay.com

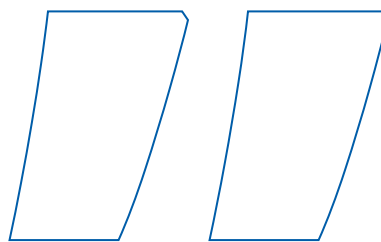
Wydawca:

Projekt Mdm Sp. z o.o.
ul. Józefczaka 29/40
41-902 Bytom

Przedruk i kopiowanie tylko za zgodą redakcji

Korekta:
Małgorzata Koścička

Współpraca:
Paweł Białas
Łukasz Biernacki
Aleksandra Czerech
Krzysztof Czuszek
Maciej Jankowski
Sebastian Kachel
Adam Kossowski
Krzysztof Kołodziej
Maciej Linscheid
Marcin Piłak
Marcin Zemła

Spis treści

TEMAT NUMERU

Strategia Cyfryzacji Polski do 2035 roku 5

Z ŻYCIA MIŚOT

Merytorycznie i bez spiny. Podsumowanie Zjazdu MiŚOT w Toruniu. 8

EPIX – kierunki rozwoju 12

Rada Bezpieczeństwa Biznesowego. Pierwsze sukcesy 16

Szukamy TeleOdpowiedzialnych Roku 2024. 18

Plebiscyt Gmina przyjazna MiŚOT-om rozstrzygnięty! 20

O KameleonTV podczas Zjazdu MiŚOT 22

Jedna taka szansa na tysiąc. Lokalni.pl jak wygrana w Lotto. 25

PRAWO I TELEKOMUNIKACJA

Z wizytą w kancelarii tajnej 27

CYBERBEZPIECZEŃSTWO

Incydenty, incydenty 30

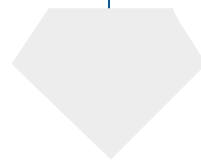
TELEWIZJA

Kameleon TV, czyli pomysł MiŚOT-ów na własną telewizję 34

Wolimy reklamy od komfortu. 37

FELIETON

Ojciec sztucznej inteligencji ostrzega przed jej rozwojem 39

TEMAT NUMERU

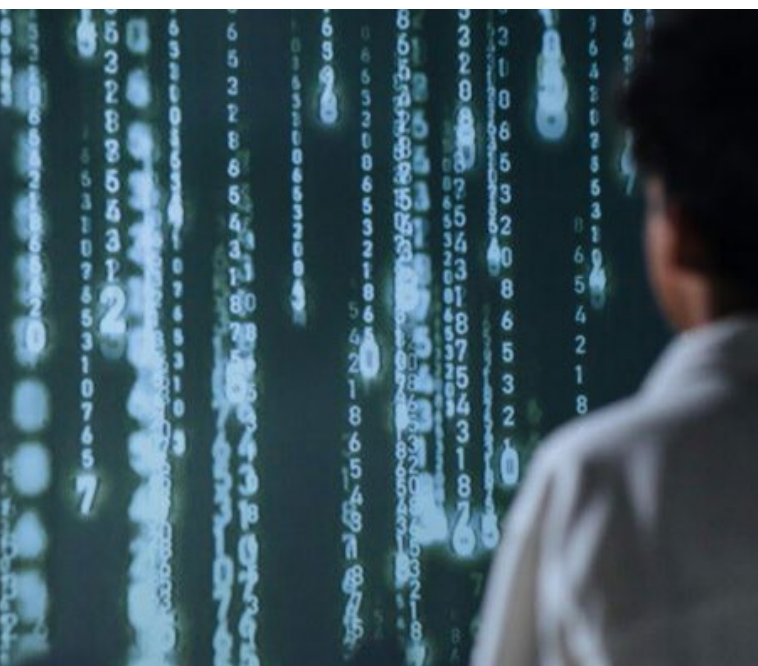
AUTOR

**Kludia
Wojciechowska**

Strategia Cyfryzacji Polski do 2035 roku

Minister cyfryzacji Krzysztof Gawkowski zaprezentował projekt Strategii Cyfryzacji Polski. Obejmuje on działania, jakie w kraju będą w tym zakresie podejmowane do 2035 r. To pierwszy tak kompleksowy dokument w historii naszego kraju. Podstawowym celem przygotowanej strategii jest poprawa jakości życia obywateli dzięki cyfryzacji. Dokument trafia do konsultacji społecznych.

Cyfryzacja jest jednym z elementów działań państwa. I to bardzo ważnym elementem.

Oddziałuje na niemal wszystkie obszary funkcjonowania społeczeństwa i gospodarki.

Strategia Cyfryzacji Polski to określenie kluczowych celów na najbliższą dekadę. Muszą one uwzględniać cyberbezpieczeństwo państwa oraz środowiska międzynarodowego, ale również aktualne trendy i wyzwania w obszarze technologii i jej regulacji. Także na liście priorytetów Unii Europejskiej cyfryzacja ma wciąż rosnącą pozycję.

– Wyzwania stojące przed Polską w obszarach konkurencyjności gospodarki, demografii, bezpieczeństwa państwa i jego obywateli czy zdrowia sprawiają, że intensywne inwestowanie w cyfryzację w wielu obszarach przestaje być kwestią wyboru. Staje się koniecznością, bez której pozycja naszego kraju wyraźnie osłabnie. Jeśli jednak cyfryzacji zostanie nadany odpowiadający jej znaczeniu priorytet, zyskają nie tylko poszczególni obywatele i obywatelki – których jakość życia się poprawi – ale i Polska jako całość – powiedział Krzysztof Gawkowski, wicepremier i minister cyfryzacji.

Nowe podejście do cyfryzacji

Strategia Cyfryzacji Polski pokazuje zmianę podejścia do wielu elementów składających się na cyfryzację. Nastąpi odejście od postrzegania części administracji jako odrębnych bytów. Cyfryzacja je połączy dla obniżenia kosztów i ułatwienia tworzenia korzystnych dla obywateli rozwiązań.

Postawiono na współpracę międzynarodową, ale również między państwem a akademią, społeczeństwem i biznesem. Ludzie, którzy pracują na rzecz wspierania rozwoju cyfryzacji, nie mogą tego robić za płace minimalną. Dlatego współpraca oraz nakłonienie międzynarodowych korporacji do wkładu finansowego w rozwój cyfryzacji mają takie znaczenie.

Wprowadzanie nowych rozwiązań nie może odbywać się kosztem bezpieczeństwa obywateli. Dotyczy to tak cyberbezpieczeństwa, jak i praw podstawowych. Transformacja cyfrowa musi też być sprawiedliwa. Rozwój w tym zakresie będzie szedł w parze z dbałością o klimat, prawa pracowników platformowych i wsparcie osób, których miejsca pracy są zagrożone przez technologię.

Pierwszy kompleksowy dokument w historii

Strategia Cyfryzacji Polski jest ponadsektorowym dokumentem strategicznym w dziedzinie informatyzacji państwa. Pierwszym takim w historii naszego kraju. Określa nadrzędny cel, jakim jest poprawa jakości życia obywateli poprzez cyfryzację do 2035 r.

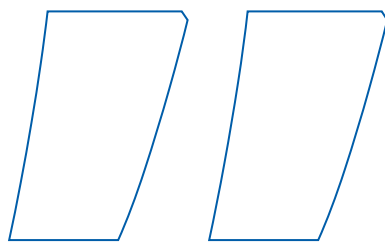
Realizacja będzie możliwa poprzez interwencję w różne obszary. Wykraczając poza tradycyjnie definiowany dział administracji – informatyzacja.

Podjęcie to umożliwia tworzenie przekrojowej i odpowiadającej na aktualne wyzwania wizji rozwoju cyfrowego. W oparciu o aktualne trendy europejskie i globalne.

Wdrażanie strategii będzie się odbywać z poszanowaniem otoczenia strategicznego – krajowego i UE. Cele zawarte w strategii uwzględniają obowiązujące dokumenty i te, które powstaną w przyszłości jak:

- ▶ Strategia Cyberbezpieczeństwa RP;
- ▶ Narodowy Plan Szerokopasmowy;

TRANSFORMACJA CYFROWA MUSI TEŻ BYĆ SPRAWIEDLIWA. ROZWÓJ W TYM ZAKRESIE BĘDZIE SZEDŁ W PARZE Z DBAŁOŚCIĄ O KLIMAT, PRAWA PRACOWNIKÓW PLATFORMOWYCH I WSPARCIE OSÓB, KTÓRYCH MIEJSCA PRACY SĄ ZAGROŻONE PRZEZ TECHNOLOGIĘ

STRATEGIA ZASTĄPI PROGRAM ZINTEGROWANEJ INFORMATYZACJI PAŃSTWA. BĘDZIE STANOWIĆ PODSTAWĘ STRATEGICZNĄ DLA WYDATKOWANIA EUROPEJSKICH FUNDUSZY

- ▶ Program Rozwoju Kompetencji Cyfrowych;
- ▶ Program Otwierania Danych.
- ▶ Polityka Rozwoju Sztucznej Inteligencji;
- ▶ Polityka Cyfrowej Transformacji Edukacji.

Cele cyfryzacji do 2035 roku

Podstawowym celem jest osiągnięcie 85 proc. osób w kraju, które będą posiadały podstawowe kompetencje cyfrowe w 2035 r.

100 proc. projektów IT o publicznym zastosowaniu będzie do tego czasu realizowanych zgodnie z jednolitymi standardami i rekomendacjami architektonicznymi Architektury Informacyjnej Państwa.

100 proc. podmiotów realizujących zadania publiczne do 2035 r. będzie pracować na systemie elektronicznego zarządzania dokumentami oraz 100 proc. spraw przez te podmioty prowadzonych będzie załatwiana elektronicznie.

Do 2035 r. 20 mln Polek i Polaków ma posiadać portfel tożsamości cyfrowej.

Wszystkie kluczowe e-usługi dostępne będą w aplikacji mObywatel.

Polska będzie posiadać przynajmniej 1,5 mln specjalistów ICT.

100 proc. jednostek administracji publicznej udostępniac będzie e-płatności.

Diagnozowanie chorób będzie wspierane AI.

Narzędzia oparte na AI będą wykorzystywane przez 50 proc. firm.

Na cyfryzację w 2035 r. będzie przeznaczonych 5 proc. PKB.

Strategia trafia do konsultacji

Strategia zastąpi Program Zintegrowanej Informatyzacji Państwa. Będzie stanowić podstawę strategiczną dla wydatkowania europejskich funduszy przeznaczonych na cyfryzację. Oznacza to również wyznaczenie kierunku negocjacji obejmujących nadchodzącą perspektywę finansową.

Dokument powstał w Ministerstwie Cyfryzacji. Współpracowały przy nim inne urzędy administracji rządowej, a także uwzględniono postulaty interesariuszy społecznych i środowisk biznesowych.

Teraz strategia trafia do konsultacji społecznych. Wszelkie uwagi można zgłaszać na adres mailowy: konsultacje.strategia@cyfra.gov.pl.

Z ŻYCIA MIŚOT

Merytorycznie i bez spiny

Podsumowanie Zjazdu MiŚOT w Toruniu

AUTOR

Marek Nowak

Przyszłość telekomunikacji, prawo komunikacji elektronicznej, zmiany pokoleniowe, budowa sieci, cyberbezpieczeństwo, a także EPIX, Kameleon TV i inne produkty Grupy MiŚOT – o tym wszystkim mali i średni operatorzy debatowali na zjeździe w Toruniu.

Blisko 350 uczestników przyjechało na początku listopada na Zjazd MiŚOT w Toruniu.

Był to już ósma taka impreza zorganizowana przez Projekt MdM.

– Mamy już pierwsze podsumowania i wynika z nich, że idziemy w dobrą stronę – mówi Krzysztof Fujarski, prezes Projektu MdM. – Cieszy nas też, że otrzymaliśmy bardzo pozytywne opinie od wystawców i partnerów zjazdu. Większość podkreślała duże zainteresowanie uczestników ich ofertami.

Pozytywne opinie zebrała też strona merytoryczna zjazdu. Warto przy tym podkreślić, że w debatach w Toruniu wzięli udział także przedstawiciele administracji rządowej: Michał Gramatyka, sekretarz stanu w Ministerstwie Cyfryzacji i Tomasz Opolski, zastępca dyrektorki Departamentu Telekomunikacji MC. Izby gospodarcze reprezentowała Anna Streżyńska z Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji oraz Paweł Wołoch ze Związku Telewizji Kablowych Izby Gospodarczej, zaś sektor organizacji pozarządowych Marzena Rudnicka z Krajowego Instytutu Gospodarki Senioranej oraz szeroka reprezentacja przedstawicieli Stowarzyszenia e-Południe.

Porównania i oceny

Z zebranych danych wynika, że przy podobnej liczbie uczestników tym razem na zjeździe zarejestrowała się większa liczba firm niż poprzednio.

– Wyniki ankiety końcowej nie pozostawiają wątpliwości, że organizowane przez nas zjazdy cieszą się coraz lepszą renomą – podkreśla Krzysztof Fujarski. – Liczymy się z przesyłanymi do nas opiniami, wyciągamy wnioski, a oceny motywują nas do dalszego rozwoju.

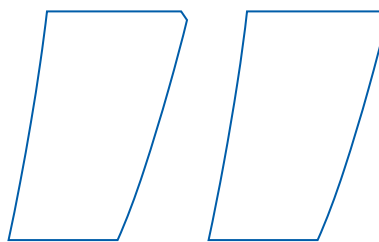
Z odpowiedzi uczestników wynika, że szczególnie wysoko ocenili lokalizację zjazdu – zarówno hotel, jak i miasto, a także (jak zwykle) melinę oraz fotorelację i komunikację medialną, a także merytorykę, w tym praktycznie wszystkie wykłady na tematy prawne. Najwyżej oceniony został przy tym temat przygotowany na rozpoczęcie zjazdu – Checklista PKE oraz debata z udziałem ministra cyfryzacji i innych zaproszonych gości na temat przyszłości rynku telekomunikacyjnego w Polsce.

Duża frekwencja widoczna była na prelekcjach dotyczących zawierania umów zgodnie z PKE, poruszających kwestie związane z sukcesją firm oraz dotyczących projektów grupy MiŚOT. Tutaj szczególne zainteresowanie wzbudziły plany rozwoju węzła EPIX, korzyści z bycia akcjonariuszem MiŚOT SA oraz panele dotyczące projektów Kameleon, Lokalni i LoRaWAN.

Uczestnicy docenili też wykład Jarosława Juszkiewicza o komunikacji w kosmosie oraz prezentację Łukasza Biernackiego i Artura Tomaszczyka dotyczącą wykorzystania sztucznej inteligencji w codziennej pracy operatora.

Komentarze i opinie

– Osobiście cieszy mnie, że niezwykle wysoko oceniona została nasza ekipa organizacyjna, a także zespół techniczny dbający o jakość prelekcji w salach. Serdecznie dziękuję za wszystkie dobre słowa – dodaje Krzysztof Fujarski. – Potwierdziło się także, że uczestnicy byli zadowoleni z działania aplikacji zjazdowej, posiłków zapewnianych przez hotel oraz występ teatru impro na wieczornej gali.

**WYNIKI ANKIETY
KOŃCOWEJ NIE
POZOSTAWIAJĄ
WĄTPLIWOŚCI, ŻE
ORGANIZOWANE
PRZEZ NAS ZJAZDY
CIESZĄ SIĘ CORAZ
LEPSZĄ RENOMĄ –
PODKREŚLA
KRZYSZTOF
FUJARSKI. – LICZYMY
SIĘ Z PRZESYŁANYMI
DO NAS OPINIAMI,
WYCIĄGAMY
WNIOSKI, A OCENY
MOTYWUJĄ NAS
DO DALSZEGO
ROZWOJU**

W WYNIKACH POZJAZDOWEJ ANKIETY TRUDNO DOSZUKAĆ SIĘ SŁABIEJ OCENIANYCH PUNKTÓW

Wykres odpowiedzi z Formularzy. Tytuł pytania: Jak oceniasz atrakcje i pozostałe aspekty organizacyjne Zjazdu?. Liczba odpowiedzi:.

W wynikach pozjazdowej ankiety trudno doszukać się słabiej ocenianych punktów, ale organizatorzy zapewniają, że widzą nadal pole do poprawy i zamierzają się rozwijać.

Na koniec warto też oddać głos samym uczestnikom zjazdu, którzy wypełnili ankiety:

- ▶ „Podobał mi się luźny charakter zjazdu i uczucie braku spiny”;
- ▶ „To było moje pierwsze wydarzenie z tej puli konferencji. Widać, że ze sobą się stykacie, że się znacie, że łączy Was coś więcej niż slogan”;
- ▶ „Najbardziej doceniam to, że wszystkie prezentacje były nagrywane, a my otrzymamy do nich dostęp. Dzięki temu

będziemy mogli zapoznać się z materiałami, które kolidowały czasowo z innymi wystąpieniami”;

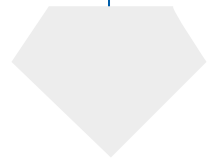
- ▶ „Cenię luźną, przyjazną atmosferę Zjazdów MiŚOT i bardzo dobrą organizację”;
- ▶ „Sprawna organizacja i dobra aplikacja zjazdowa, dzięki której można się było łatwo zorientować co, gdzie i kiedy”;
- ▶ „Podobała mi się ogólna atmosfera zjazdu i poruszane tematy. Najlepsze jedzenie ze wszystkich Zjazdów, na których byłam. Przede wszystkim wszystko dobrze opisane i nie trzeba się było zastanawiać nad tym, co zjeść, gdy nie je się mięsa”.

Widzimy się w Wiśle

W trakcie Zjazdu MiŚOT w Toruniu udało się także potwierdzić termin i miejsce kolejnego. My także zapraszamy już teraz na wiosnę, od 7 do 9 maja 2025 roku, do Wisły. [📍](#)

W TRAKCIE ZJAZDU MIŚOT W TORUNIU UDAŁO SIĘ TAKŻE POTWIERDZIĆ TERMIN I MIEJSCE KOLEJNEGO

Z ŻYCIA MIŚOT

AUTOR

Marek Nowak

EPIX – kierunki rozwoju

Na Zjeździe MiŚOT w Toruniu, podczas prezentacji dotyczącej węzła wymiany ruchu internetowego EPIX, prelegenci rzucili okiem w przeszłość, przedstawili aktualne dane i zapowiedzieli nowe upusty. Rozwój węzła jest też związany z powstającym w Jaworznie Data Center – zaprezentowano najnowsze zdjęcia z placu budowy.

Zakończyła się prezentacja Krzysztofa Czuska i Pawła Białasa „Czy EPIX może być jeszcze większy?”. Dowiedzieliśmy się z niej, że EPIX ponownie obniża ceny „globali”, czyli dostępu do internetu globalnego (m.in. Lumen, Arelion). Wszystkie te ceny zeszły poniżej 90 groszy.

Warto też podkreślić, że nowością w punkcie wymiany ruchu jest Port 25G – z deklaracją częściowego wykorzystania, a w cenniku

pojawiła się cena z upustem dla MiŚOT na aktywację i abonament.

Prelegenci zaznaczyli, że Cogent traktowany jest teraz jako „ekonomiczna usługa w bardzo atrakcyjnej cenie”, a Krzysztof Czuszek zapowiedział pojawienie się w 2025 roku nowego rodzaju upustów, skierowanych do akcjonariuszy MiŚOT SA.

– Każdy MiŚOT może u nas liczyć na poważny upust zarówno za aktywację, jak i za abonament – podkreślał Paweł Białas, dyrektor do spraw sprzedaży w Grupie MiŚOT.

Dowiedzieliśmy się także, że EPIX ponownie zmodernizował sprzęt, a obsługiwany ruch urósł, co obrazuje poniższa grafika:

MdC -
nowy dom
EPIXa

MdC - nowy dom EPIXa

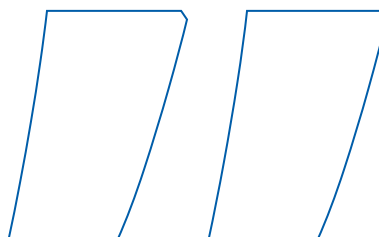
Jednym z najnowszych zakupów jest zaś klastrer CDN Kameleon (to 3 serwery AMD Epyc 9004 / 384G / 12x8TB) obsługujące ruch 200G do OpenPeeringu.

Przyszłość EPIX związana jest zaś w dużej mierze z budową Data Center w Jaworznie. W kolejnej części prelekcji zaprezentowano najnowsze zdjęcia, dokumentujące aktualny postęp prac.

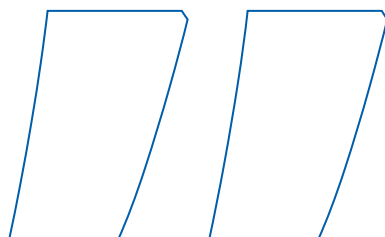
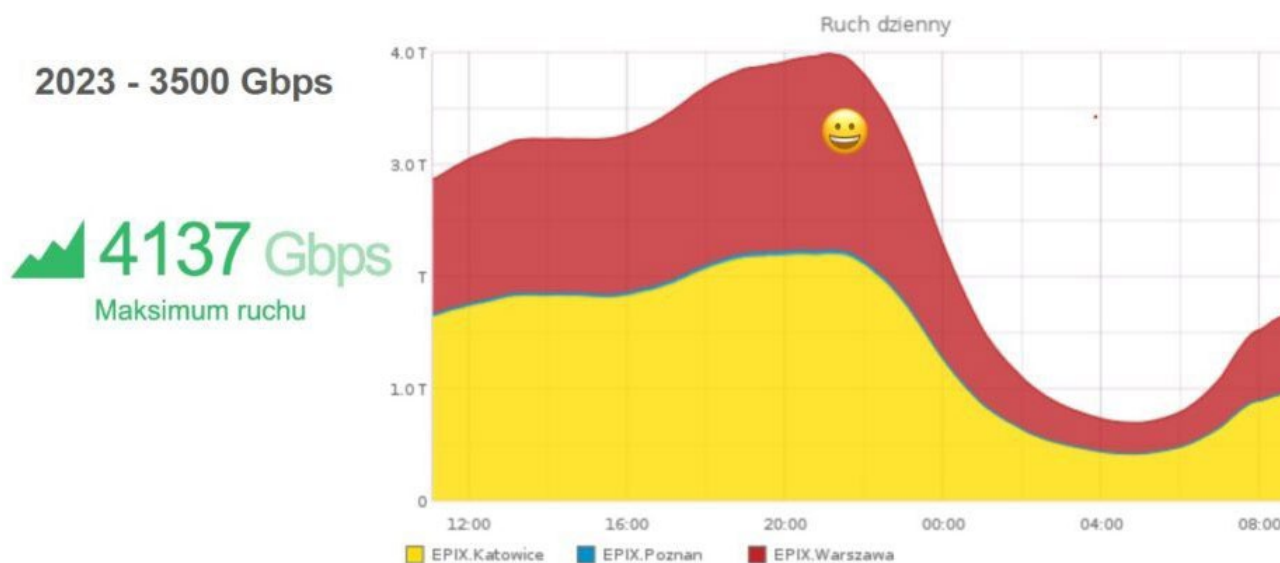
Ostatni, podobny raport prezentowaliśmy w maju: Centrum Przetwarzania Danych Grupy MiŚOT – stan prac – ISPortal, a uczestnicy toruńskiego zjazdu mogli przekonać się, że od tego czasu zmieniło się dużo.

Czym są IXP?

Punkt wymiany ruchu internetowego (ang. Internet Exchange Point czyli IXP) to w praktyce zestaw urządzeń telekomunikacyjnych,

PRZYSZŁOŚĆ EPIX ZWIĄZANA JEST ZAŚ W DUŻEJ MIERZE Z BUDOWĄ DATA CENTER W JAWORZNIE

**BEZ IX-ÓW NIE
MOGLIBYŚMY
KOMUNIKOWAĆ SIĘ ZE
ŚWIATEM W SPOSÓB
TANI I EFEKTYWNY**

który umożliwia i usprawnia połączenia pomiędzy więcej niż dwoma niezależnymi systemami internetowymi. IXP umieszczony jest co do zasady w ważnym komunikacyjnym miejscu i zapewniając połączenie autonomicznych systemów pozwala na wymianę między nimi ogromnej (liczonej w Terabitach na sekundę) ilości danych. Punkt wymiany ruchu nie wymaga przy tym, aby ruch internetowy między jakąkolwiek parą uczestniczących systemów autonomicznych przechodził przez inny (trzeci) system, nie powoduje też żadnych zmian w tym ruchu, ani w żaden inny sposób w niego nie ingeruje. Mówiąc bardziej obrazowo; bez IX-ów nie moglibyśmy komunikować się ze światem w sposób tani i efektywny.

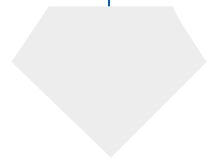
Na świecie istnieje ponad 800 punktów wymiany ruchu internetowego rozmieszczonych z reguły w centrach telekomunikacyjnych

krajów ich pochodzenia. W Stanach Zjednoczonych punkty wymiany ruchu internetowego nazywane są również Network Access Point (NAP). Pierwszym punktem wymiany ruchu w Polsce był uruchomiony przez ATM S.A. punkt wymiany ruchu pomiędzy sieciami IKP (AToM) i Internet Technologies. Warto też wspomnieć, że EPIX.Katowice w rankingu największych węzłów wymiany ruchu na świecie znajduje się w pierwszej dziesiątce. Wysoko na liście jest też EPIX.Warszawa. [↗](#)

EPIX.KATOWICE W RANKINGU NAJWIĘKSZYCH WĘZŁÓW WYMIANY RUCHU NA ŚWIECIE ZNAJDUJE SIĘ W PIERWSZEJ DZIESIĄTCE

Z ŻYCIA MIŚOT

AUTOR

**Klaudia
Wojciechowska**

Rada Bezpieczeństwa Biznesowego

Pierwsze sukcesy

Zjazd MiŚOT w Toruniu nie mógł obyć się bez wystąpienia poświęconego Radzie Bezpieczeństwa Biznesowego. To okazja nie tylko do tego, by przypomnieć czym w założeniu zajmuje się Rada, ale także do tego, by zaprezentować, co przez tych kilka miesięcy od jej powstania udało się już zrealizować.

Rada Bezpieczeństwa Biznesowego powstała 22 lutego 2024 roku. Jej celem jest zapewnienie

bezpieczeństwa biznesowego dla małych i średnich przedsiębiorców, a także budowanie dla nich dobrych praktyk w zakresie etyki i bezpieczeństwa. Dzięki działaniu Rady zapewniona ma być uczciwa konkurencja w sektorze telekomunikacyjnym.

Zadania Rady

Członkowie Rady stawiają sobie za cel zapobieganie nieuczciwej konkurencji między operatorami telekomunikacyjnymi. Odbyna się to chociażby poprzez budowę kodeksu etyki Grupy MiŚOT. Ale również przez organizację Sądów Koleżeńskich, rozstrzygających spory w formie arbitrażu między członkami Grupy MiŚOT.

RBB to także wsparcie operatorów telekomunikacyjnych w dostosowywaniu się do aktualnie obowiązujących przepisów. Ponadto Rada bierze na siebie reprezentowanie stanowiska MiŚOT w procesie legislacyjnym.

Sukcesy Rady Bezpieczeństwa Biznesowego

Radzie udało się nanieść poprawki do PKE, chociaż odbyło się to za późno. Zostały one jednak wykorzystane w warsztatach prowadzonych dla MiŚOT-ów.

W czerwcu 2024 r. przedstawiono Ministerstwu cyfryzacji poprawki do ustawy o KSC.

Rada zajęła się również analizą – wraz z Działem Prawnym Grupy – ofert Orange oraz Spółdzielni Mieszkaniowych, które świadczą usługi telekomunikacyjne. Wydała rekomendacje dla usług świadczonych przez Mds MiŚOT-om – głównie dotyczyło to cen i zakresu usług oraz rekomendacje dla Zarządu Grupy MiŚOT dotyczące pomocy operatorom dotkniętym powodzią.

Do najważniejszych sukcesów RBB należy zaliczyć uwzględnienie jej uwag po spotkaniu z Ministerstwem cyfryzacji w czerwcu 2024 roku. Dotyczyły one:

- ▶ wycofania nadregulacji wprost wskazującej na SZBI ISO27001,
- ▶ wycofania obowiązku robienia audytów zewnętrznych dla podmiotów ważnych,
- ▶ przerehabilitacji definicji DNS w ustawie.

Gdyby ktoś chciał zapytać, co dzięki tym wszystkim działaniom RBB konkretnie zyskują mali i średni operatorzy, to oprócz wspomnienia o bezpieczeństwie funkcjonowania firmy można dodać też kwestie pieniężne. Całe środowisko zyskało od 6–8 mln zł rocznie.

To pieniądze, które jeśli zostają w kasie operatora, pozwalają mu lepiej prowadzić działalność i inwestować we własny rozwój.

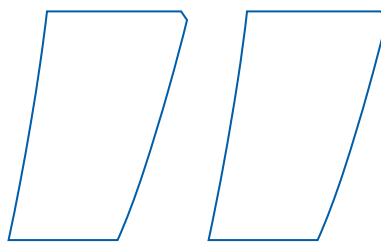
Przyjęta została rekomendacja Rady Bezpieczeństwa przez Projekt Mds. Związana jest ona z przebudową zakresu usług. Dzięki temu stać ma być na to każdego MiŚOT-a.

Certyfikacja NIS2 w środowisku przygotowana została w 4 stopniach.

To kolejne oszczędności dla operatorów.

Plany Rady **Bezpieczeństwa Biznesowego**

Chociaż udało się zbudzić środowisko Jednostek Samorządu Terytorialnego, które są

RBB ROZPOCZĘŁA PRACE NAD KODEKSEM ETYKI MIŚOT ORAZ JEGO WDROŻENIEM W ŚRODOWISKU

telekomami i całego środowiska OSE przy wspólnej akcji PIKE, KIKE i Rady Bezpieczeństwa dotyczącej dostawcy wysokiego ryzyka, to jest to początek działań wspierających w tym zakresie. Takie wspólne działania to większa siła nacisku na Ministerstwo Cyfryzacji, by wycofało się z nadregulacji. Naciski trwają.

RBB rozpoczęła prace nad Kodeksem Etyki MiŚOT oraz jego wdrożeniem w środowisku czy nad Kodeksem Dobrych Praktyk w zakresie Cyberbezpieczeństwa.

W sieci pojawi się przestrzeń, w której publikowane będą rekomendacje RBB oraz przygotowane przez nią dokumenty.

Dla Radnych RBB istotne jest, by otrzymywać zgłoszenia o nieuczciwych praktykach z terenu. Pozwoli to przygotować odpowiednie opracowania dla UKE, UOKiK czy prokuratury dla wspólnej pracy na rzecz uczciwości w obszarze telekomunikacji.

Rada wciąż pracuje nad swoją rozpoznawalnością i współpracą z Miśkami. Każdy operator powinien wiedzieć jak zgłosić się do Radnego na swoim terenie. Trwają prace nad zapewnieniem odpowiedniego przedstawicielstwa we wszystkich obszarach kraju. 🇵🇱

Z ŻYCIA MIŚOT

AUTOR

Paweł Gniadek

Szukamy TeleOdpowiedzialnych Roku 2024

Podczas Zjazdu MiŚOT w Toruniu ogłoszono rozpoczęcie kolejnej edycji konkursu TeleOdpowiedzialny Roku 2024. Do 28 lutego 2025 roku mali i średni operatorzy telekomunikacyjni z całego kraju mogą wypełniać zgłoszenia opisujące ich aktywność w obszarze społecznej odpowiedzialności biznesu. Laureata poznamy w maju przyszłego roku na Zjeździe MiŚOT w Wiśle.

Aktywność CSR-owa małych i średnich operatorów rośnie z roku na rok. Świadczy o tym m.in. liczba zgłoszeń w konkursie organizowanym od 2019 roku. Operatorzy są aktywni w wielu obszarach: działają na rzecz środowiska lokalnego, pracowników, ekologii. Ich

pomysły są bardzo trafione, gdyż bardzo dobrze znają swoje otoczenie.

– Po raz kolejny mamy ciekawą propozycję dla MiŚOT-ów. Rozpoczęła się kolejna edycja konkursu TeleOdpowiedzialny Roku 2024. Jesteśmy dumni, że rośnie zainteresowanie naszą inicjatywą i poziom przesyłanych do oceny aplikacji. W kilkuletniej historii konkursu otrzymaliśmy już kilkaset zgłoszeń. W poprzedniej edycji konkursu było ich najwięcej. Jest to najlepszym świadectwem, że wiele robicie, jesteście aktywni w każdym

MiŚOT
PROJEKT
TELEODPOWIEDZIALNI

mieście, w każdej części kraju – mówi Aleksandra Czerech, prezes zarządu Fundacji Lokalni, która organizuje wydarzenie.

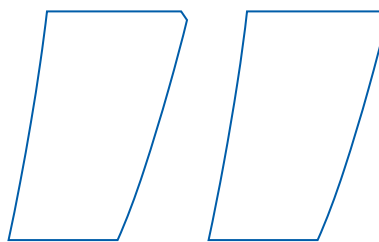
Warto już teraz wypełnić aplikację dostępną na stronie <https://misot.pl/teleodpowiedzialni/> <https://misot.pl/teleodpowiedzialni/teleodpowiedzialny-roku-2023/>. Organizatorzy czekają na zgłoszenia do końca lutego. Potem do pracy przystąpi kapituła.

– Zachęcam operatorów do dzielenia się swoimi projektami. Będziemy je promować i wspierać was – przekonuje Magdalena Drozdowska, wiceprezes zarządu Fundacji Lokalni.

Organizatorami konkursu są Grupa MiŚOT oraz Fundacja Lokalni. Patronat nad inicjatywą mają isportal.pl, ICT Professional oraz Tygodnik Angora.

LAUREACI:

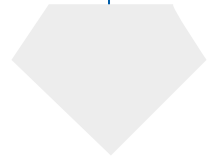
- ▶ 2019 rok – Interkonekt
- ▶ 2020 rok – Systemia.pl
- ▶ 2021 rok – Multimetro (Miconet)
- ▶ 2022 rok – Beskid Media
- ▶ 2023 rok – Systemia.pl i Ostrog.net

**ORGANIZATORZY
CZEKAJĄ NA
ZGŁOSZENIA DO
KOŃCA LUTEGO.
POTEM DO PRACY
PRZYSTĄPI KAPITUŁA**

**– ZACHĘCAM
OPERATORÓW
DO DZIELANIA SIĘ
SWOIMI PROJEKTAMI.
BĘDIEMY JE
PROMOWAĆ
I WSPIERAĆ WAS**

**Organizatorami konkursu są Grupa
MiŚOT oraz Fundacja Lokalni.**

Plebiscyt Gmina przyjazna MiŚOT-om rozstrzygnięty!

Podczas Zjazdu MiŚOT w Toruniu po raz trzeci wręczono nagrody w plebiscycie „Gmina przyjazna MiŚOT-om”. W rywalizacji tej wyróżniamy samorządy, które aktywnie współpracują z małymi i średnimi operatorami telekomunikacyjnymi, uznając ich za zaufanych partnerów wspierających rozwój lokalnej infrastruktury oraz cyfryzację regionów.

Tytuł „Gmina Przyjazna MiŚOT-om” w tym roku zdobyła Gmina Kuźnia Raciborska. Nagrodę

w imieniu gminy odebrał Burmistrz Wojciech Gdesz, nominowany przez firmę Fione.

Kuźnia Raciborska to gmina wiejsko-miejska, która mimo swego położenia oraz w większości zalesionych terenów, wyróżnia się nowoczesnym podejściem do rozwoju i technologii. Samorząd od 2012 roku współpracuje z lokalnym operatorem, wspierając budowę sieci telekomunikacyjnej, jej utrzymanie oraz dialog z mieszkańcami. Ta współpraca obejmuje dostarczenie Internetu do jednostek gminnych oraz budowę systemu monitoringu wizyjnego, podnoszącego bezpieczeństwo społeczności lokalnej.

Główną nagrodą dla Gminy Kuźnia Raciborska jest wdrożenie innowacyjnego rozwiązania opartego o technologię LoRaWAN.

Dzięki technologii LoRa WAN, gmina będzie mogła na bieżąco monitorować poziom CO2 w pomieszczeniach, takich jak sale konferencyjne czy klasy szkolne, co zapewni mieszkańcom lepszy komfort i przyczyni się do oszczędności energii. Czujniki otwarcia okien i drzwi umożliwią dodatkowo zarządzanie bezpieczeństwem, wysyłając powiadomienia o zdarzeniach za pośrednictwem platformy Sencito.

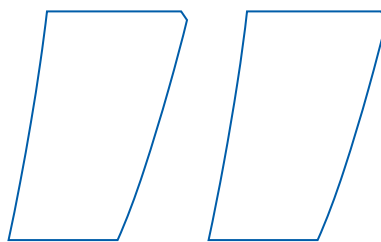
Nagrody wręczali: Adam Kossowski, prezes Stowarzyszenia e-Południe oraz Krzysztof Fujarski, prezes Projektu MdM, organizator Zjazdu MiŚOT. Obaj prezesi mieli zaszczyt wręczyć wyróżnienia oraz główną nagrodę w imieniu społeczności MiŚOT.

Podczas Zjazdu MiŚOT w Toruniu przyznano także dwa wyróżnienia:

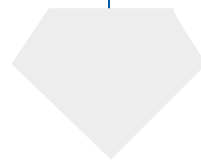
- ▶ Gmina Wieczfnia Kościelna – gmina aktywnie wspiera cyfryzację regionu, obniżając opłaty za umieszczanie urządzeń w pasie drogowym oraz przyspieszając procedury lokalizacyjne;
- ▶ Gmina Prabuty, która cechuje się otwartością i zaangażowaniem w projekty telekomunikacyjne, ułatwiając operatorom działanie oraz wspierając inicjatywy społeczne, charytatywne i sportowe.

Sponsorem nagród jest Projekt Mdm oraz Grupa MiŚOT. Gratulujemy wszystkim nagrodzonym gminom za ich wkład w rozwój technologiczny oraz wsparcie dla lokalnych operatorów telekomunikacyjnych. 📡

SPONSOREM NAGRÓD JEST PROJEKT MDM ORAZ GRUPA MiŚOT

Z ŻYCIA MIŚOT

AUTOR

Michał Koch

O KameleonTV podczas Zjazdu MiŚOT

Podczas Zjazdu MiŚOT w Toruniu Paweł Białas zaprezentował operatorom korzyści płynące ze współpracy z innowacyjną platformą telewizyjną KameleonTV. To nowoczesne rozwiązanie zapewnia wygodne i elastyczne oglądanie telewizji internetowej na różnych urządzeniach – od telewizorów Smart, przez urządzenia mobilne z systemami Android i iOS, po przeglądarki internetowe.

KameleonTV przynosi liczne korzyści zarówno użytkownikom, jak i operatorom. Intuicyjna

obsługa, funkcje zatrzymywania, cofania i nagrywania, a także brak konieczności instalowania dodatkowego sprzętu sprawiają, że KameleonTV zdobywa coraz większą popularność na rynku.

Wszystkich zainteresowanych współpracą zapraszamy do kontaktu pod adresem handlowy@misot.pl. Wszechstronne korzyści z pewnością przyczynią się do rozwoju biznesu i zwiększenia zadowolenia klientów. Oferuje pełną swobodę dostępu do ulubionych programów, niezależnie od miejsca i czasu.

Dlaczego warto wybrać KameleonTV?

1. Oglądanie na trzech urządzeniach jednocześnie

KameleonTV umożliwia korzystanie z usługi na trzech różnych urządzeniach jednocześnie, co sprawia, że jest to doskonałe rozwiązanie dla rodzin i osób, które chcą mieć dostęp do telewizji na kilku ekranach w domu lub poza nim.

2. Pełna kontrola nad treściami dzięki funkcjom zatrzymywania, cofania i nagrywania

Platforma oferuje funkcje zatrzymywania, przewijania i nagrywania programów nawet do 7 dni wstecz. Dzięki temu użytkownik ma pełną kontrolę nad oglądanymi treściami, co pozwala dostosować rozrywkę do własnego planu dnia.

3. Komfort bez dodatkowych instalacji

KameleonTV umożliwia oglądanie telewizji w każdym pokoju bez potrzeby układania kabli czy instalowania dodatkowych urządzeń. To przyjazne użytkownikowi rozwiązanie eliminuje konieczność przeprowadzania remontów i skomplikowanych instalacji.

Elastyczne pakiety programowe

KameleonTV oferuje różne pakiety telewizyjne, takie jak Pakiet Żółty, Pakiet Niebieski i Pakiet Zielony, które różnią się liczbą dostępnych kanałów na żywo. Dzięki tej elastyczności, operatorzy mogą dostosować ofertę do indywidualnych potrzeb swoich klientów.

Korzyści dla operatorów telekomunikacyjnych

KameleonTV to nie tylko wygoda dla użytkowników końcowych, ale również korzyści biznesowe dla operatorów telekomunikacyjnych. Model rozliczeniowy platformy eliminuje konieczność ponoszenia kosztów związanych z inwestycjami w sprzęt transmisyjny oraz dużą liczbą urządzeń abonenckich. Dzięki temu operatorzy mogą liczyć na większe zyski. Grupa MiŚOT wspiera operatorów w procesie wdrożenia, co pozwala im skupić się na rozwijaniu biznesu.

Paweł Białas podkreślił również, że proste i przejrzyste zasady kontraktu oraz intuicyjna obsługa sprawiają, że KameleonTV to atrakcyjne rozwiązanie dla małych i średnich operatorów telekomunikacyjnych. [📄](#)

MODEL ROZLICZENIOWY PLATFORMY ELIMINUJE KONIECZNOŚĆ PONOSZENIA KOSZTÓW ZWIĄZANYCH Z INWESTYCJAMI W SPRZĘT TRANSMISYJNY ORAZ DUŻĄ LICZBĄ URZĄDZEŃ ABONENCKICH

KameleonTV to atrakcyjne rozwiązanie dla małych i średnich operatorów telekomunikacyjnych.

Produkty marki **cudy**

Nowoczesne rozwiązania sieciowe dla domu i biura

Technologia
Wi-Fi6

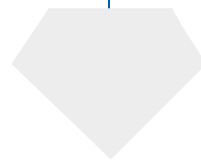
Transmisja
2.5Gbps

Superszybkie Wi-Fi
AX3000

Tryb CCTV/VLAN
zasięg do 250m

Do 30W
na port PoE+

Z ŻYCIA MIŚOT

AUTOR

Aleksandra Czerech

Jedna taka szansa na tysiąc

Lokalni.pl jak wygrana w Lotto

Lokalni.pl to wyszukiwarka usług świadczonych przez małych i średnich operatorów telekomunikacyjnych. Liczba korzyści jest tak duża, że można porównać ją do wygrania w Lotto. Jak to działa?

Symboliczny koszt, jaki ponosi operator za udział w projekcie, to pierwsza z wielu korzyści, jakie zapewnia projekt. Dedykowana

wyszukiwarka usług, w której próżno szukać ogólnopolskich dostawców z łatwością przejmujących potencjalnych klientów, skupia się na wsparciu lokalnych dostawców, którzy razem stanowią znaczną siłę na rynku usług telko.

Udział w projekcie jest dobrowolny, jest to jednak narzędzie, które ułatwi dotarcie do klienta, przy niezwykle niskim koszcie. Tak jak i innym projektom realizowanym przez Grupę MIŚOT, tak i temu przyświeca misja podniesienia szans i konkurencyjności małych i średnich operatorów telekomunikacyjnych. Dlatego ten projekt jest taki ważny. Jest dla nas wszystkich.

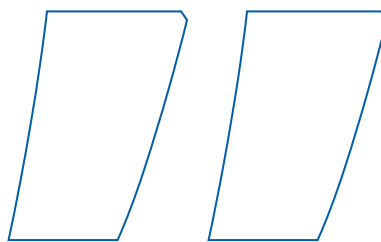
Wyszukiwarka inna niż wszystkie

Powiecie, że już są na rynku wyszukiwarki. Sprawdziliśmy, wypełnione są po brzegi ofertą pomarańczowej, fioletowej czy różowej konkurencji. Usługi lokalnych, jeśli już ktoś się do nich przedrze, stanowią uzupełnienie oferty, nie jej główną część. Płaci się co prawda tylko za tych klientów, którzy za jej pośrednictwem przyjdą, ale ilu z nich nawet się nie dowie o twoim istnieniu? Na to ważne pytanie, każdy powinien sobie odpowiedzieć zgodnie ze swoim sumieniem.

Dołączając do Lokalnych budujesz lepsze jutro dla siebie i swojej firmy. To, co teraz widzicie w serwisie, to dopiero

początek. W następnych krokach dodamy wybór usług dla klienta indywidualnego, w planie mamy też budowę sekcji biznesowej, w której poza klientami firmowymi będzie można szukać i znaleźć usługi operatorskie.

Już teraz aplikacja wspierana jest przez specjalistów SEO, którzy pracują nad naszą widocznością w sieci, w trakcie jest kampania, którą przygotowaliśmy dla dwóch operatorów: Firmy Maxnet z Gdyni oraz Danar z Kwidzyna. Kampania prowadzona jest w mediach społecznościowych, a także w wyszukiwarce Bing oraz Google. Zaplanowana jest na dwa miesiące.

Wciąż ulepszymy działania

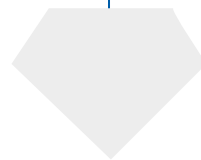
W kolejnym kroku przeprowadzimy trzymiesięczną kampanię dla 50 operatorów, którzy jako pierwsi wgrają swój zasięg do aplikacji. Operatorzy zapłacą za to jedynie tyle, ile wynosi miesięczny koszt uczestnictwa w projekcie, nic więcej. Ta specjalna opcja dostępna będzie jedynie dla tych, którzy uzupełnią zasięg oraz informacje o firmie. Wizytówka musi być tip-top.

W serwisie dostępna jest dedykowana każdemu operatorowi uczestniczącemu w projekcie strona. Zespół projektu przygotował pokazową stronę, którą znajdziecie pod adresem: lokalni.pl/partner/stronapokazowa, znajduje się na niej dedykowany formularz kontaktowy, usługi oraz dodatkowe sekcje zawierające opis i ciekawostki.

Lokalny operator może wybrać jedną z trzech dostępnych wizytówek. W wersji standardowej otrzymuje dostęp do edycji swojego profilu, gdzie może wgrać zasięg, a także uzupełnić usługi oraz opis firmy wzbogacony o ciekawostki. W wersji premium dodajemy jeden post na profilu Facebook, a w przypadku wizytówki premium+ posty są dwa.

W KOLEJNYM KROKU PRZEPROWADZIMY TRZYMIESIĘCZNĄ KAMPANIĘ DLA 50 OPERATORÓW, KTÓRZY JAKO PIERWSI WGRAJĄ SWÓJ ZASIĘG DO APLIKACJI. OPERATORZY ZAPŁACĄ ZA TO JEDYNIE TYLE, ILE WYNOŚI MIESIĘCZNY KOSZT UCZESTNICTWA W PROJEKCIE

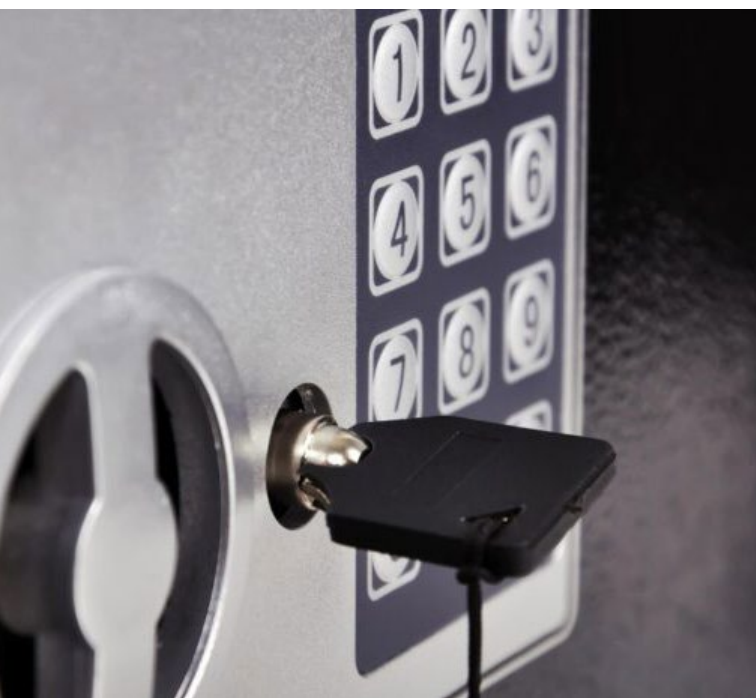
Dostęp do profilu firmy jest bardzo łatwo uzyskać. Wystarczy za pośrednictwem Sklepu MiŚOT wybrać jedną z opcji. Pamiętaj, jednak o tym, że zmiany w aplikacji może wprowadzić tylko ten użytkownik, który ma przypisane uprawnienia. 📄

Z wizytą w kancelarii tajnej

Każdy operator telekomunikacyjny musi mieć możliwość przetwarzania informacji niejawnych. Ustawa o ochronie informacji niejawnych dała tu jednak furtkę – istnieje możliwość skorzystania z usług zewnętrznej kancelarii tajnej obsługującej więcej niż jedną jednostkę organizacyjną.

Każdy przedsiębiorca telekomunikacyjny zobowiązany jest zapewnić warunki ochrony informacji niejawnych o klauzuli „ściśle tajne”

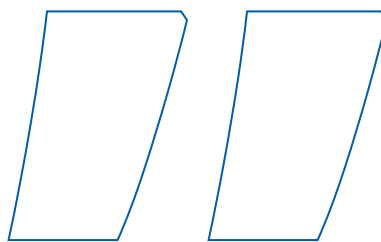
potwierdzone świadectwem bezpieczeństwa przemysłowego co najmniej II stopnia. Mówi o tym wprost artykuł 43 ustawy prawo komunikacji elektronicznej. Dokumentacja dotycząca zapewnienia dostępu i utrwalania rozmów (rejstry, ewidencje, pisma przewodnie) musi być także chroniona w sposób określony w przepisach o ochronie informacji niejawnych.

Uzyskanie odpowiednich certyfikatów i budowa własnej kancelarii tajnej, która spełnia wszystkie przewidziane prawem wymogi, to wydatek, którego mali i średni przedsiębiorcy nie są w stanie ponieść, a jeśli nawet są, to mają pilniejsze.

Jedna dla wielu

Kancelaria tajna SayF mieści się w Gdańsku, w dzielnicy Wrzeszcz. Wbrew tej nazwie uliczki są tu raczej zaciszne i spokojne. Niewysokie, współczesne budynki sąsiadują z wiekowymi kamienicami i neogotyckim kościołem. Kamienice, choć ładne i mieszczące wiele sklepów i przedsiębiorstw, nie są jednak miejscem, w którym można przechowywać tajną dokumentację. SayF mieści się w nowszym, niewysokim biurowcu.

– Przepisy dotyczące kancelarii są bardzo precyzyjne i szczegółowe – mówi Andrzej Fudala, ekspert ds. bezpieczeństwa informacji. – Znaczenie ma nawet materiał, z którego zbudowane są ściany kancelarii, a także wytrzymałość podłogi, ponieważ sejf, który tam stoi, ma swoją wagę, a ponadto musi być odpowiednio zakotwiczony w podłożu.

Zabezpieczeniem pomieszczenia jest także monitoring, pancerne drzwi osadzone we wzmocnionej framudze, księga wejść i wyjść oraz alarm, którego aktywacja wywołuje pojawienie się uzbrojonej ochrony w czasie, który nie pozwoli na pokonanie innych zabezpieczeń.

Dariusz Fudala, prezes spółki, zwraca też uwagę na szereg niepozornych tabliczek, z których każda potwierdza wymagany przez prawo atest.

W takich właśnie warunkach wielu małych i średnich operatorów z całego kraju wypełnienia swoje obowiązki obronne w zakresie posiadania kancelarii tajnej i świadectwa bezpieczeństwa przemysłowego.

Jak ubezpieczenie

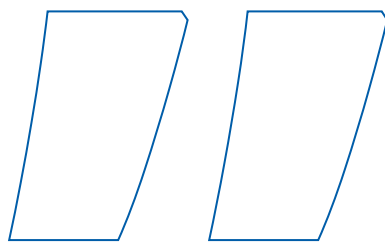
– Nie możemy podać nazwy żadnej firmy korzystającej z naszych usług, ale specjalizujemy się w usługach dla telekomunikacji, a umowa z nami jest dla wielu lokalnych operatorów z sektora małych i średnich przedsiębiorstw, rodzajem ubezpieczenia na wypadek kontroli z Urzędu Komunikacji Elektronicznej – mówi Dariusz Fudala. – Przedsiębiorcy mają naszą gwarancję zabezpieczenia i stałej gotowości do działania w razie zdarzenia związanego z naszą działalnością.

Wystarczy też spojrzeć na upublicznione statystyki dotyczące np. podsłuchów założonych przez policję, by przekonać się, że w praktyce kancelaria tajna także ma co robić, a państwowych służb, które mogą poprosić operatora o dostęp do nagranych rozmów lub o założenie podsłuchu, jest aktualnie 11.

– Pomimo wieloletniego doświadczenia nie potrafimy wskazać żadnej reguły związanej z liczbą i charakterem wysyłanych do nas prośb – zaznacza Andrzej Fudala. – Czasem w sąsiednich miejscowościach mamy operatorów,

W TAKICH WŁAŚNIE WARUNKACH WIELU MAŁYCH I ŚREDNICH OPERATORÓW Z CAŁEGO KRAJU WYPEŁNIENIA SWOJE OBOWIĄZKI OBRONNE W ZAKRESIE POSIADANIA KANCELARII TAJNEJ I ŚWIADECTWA BEZPIECZEŃSTWA PRZEMYSŁOWEGO

**W praktyce kancelaria tajna
także ma co robić.**

**BYŁY TEŻ PRZYPADKI,
KIEDY OPERATORZY
PRZEKONALI SIĘ
TEŻ NA WŁASNEJ
SKÓRZE, JAK WAŻNE
JEST ZACHOWANIE
TAJEMNICY.
POWAŻNYM
PRZESTĘPCOM
WYSTARCZY CZASEM
INFORMACJA, ŻE
POLICJA BYŁA
W SIEDZIBIE
DANEJ FIRMY, BY
PODJAĆ DZIAŁANIA
ZMIERZAJĄCE
DO ZNISZCZENIA
DOWODÓW
(NP. SPALENIA
SERWEROWNI)**

którzy nigdy nie zostali o to nawet zapytania i takich, gdzie podsłuchy zdarzyły się przynajmniej kilka razy, w różnych sprawach.

Były też przypadki, kiedy operatorzy przekonali się też na własnej skórze, jak ważne jest zachowanie tajemnicy. Poważnym przestępcom wystarczy czasem informacja, że policja była w siedzibie danej firmy, by podjąć działania zmierzające do zniszczenia dowodów (np. spalenia serwerowni).

W takiej sytuacji korzystanie z wiedzy i doświadczenia z zakresu ochrony informacji niejawnych zewnętrznej firmy i specjalistów może mieć dodatkowe plusy.

– Część korespondencji o charakterze ściśle tajnym może być dostarczona do kancelarii jedynie w asyście uzbrojonych funkcjonariuszy, a taką dostawę poczty trudno przegapić. U nas jest to dyskretniejsze i nigdy też nie będzie wiadomo, którego operatora dotyczy pismo – przyznaje Andrzej Fudala. – Zdarzało się nam także interweniować w przypadku zaobserwowanych błędów formalnych w otrzymanych pismach, a pojawiają się one nieraz nawet w korespondencji z sądu. W takich przypadkach, mając oparcie w przepisach, nie obawiamy się czyjegoś tonu głosu, pieczętki, czy odznaki. Działamy dla dobra operatorów – podkreśla.

Skorzystanie z usług zewnętrznej firmy i przejęcie przez nią obowiązków w zakresie prowadzenia kancelarii tajnej znacząco obniża koszty jej prowadzenia dla operatorów.

– Bezpieczeństwo informacji nie byłoby też pełne, gdybyśmy nie pomagali przedsiębiorcom we wdrożeniu systemu ochrony danych osobowych oraz tajemnicy przedsiębiorstwa – dodaje Andrzej Fudala. ▣

Incydenty, incydenty

Liżąc się z ran po pracowitych dniach postanowiłem podzielić się z Czytelnikami ISPortalu kolejną refleksją, której osiã będzie przewijające się w różnych kontekstach słowo „incydent”. W praktyce okazuje się, że mamy różne wyobrażenia dotyczące jego definicji. W tle pojawia się także System 46.

„Incydent” to najczęściej pojawiające się pojęcie w uzasadnieniu ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa. W całym KSC właściwe nie chodzi też o nic innego jak „zarządzanie incydentami”.

Na początek zaskoczenie – niezależnie od kontekstu w większości wypadków prawidłowo używanie tego terminu. A przynajmniej tak się wydaje. Dla porządku: incydent – zgodnie z dyrektywą NIS 2 – to zdarzenie naruszające dostępność, autentyczność, integralność lub poufność przechowywanych, przekazywanych lub przetwarzanych danych lub usług oferowanych przez sieci i systemy informatyczne lub dostępnych za ich pośrednictwem. Przepisy dotyczące normy ISO27001 mówią zaś, że incydent jest zdarzeniem, które może doprowadzić do zakłócenia, straty lub kryzysu.

Jeżeli zatem zastanawiasz się czy coś jest incydem, czy nie – patrz wyżej.

Klasyfikacja incydentów

Kolejnym krokiem jest klasyfikacja incydentów. Najlepiej dokonywać tego na podstawie ustawy. Incydent może być więc normalny, poważny lub krytyczny. Jaka jest ich dokładna definicja – nie wiemy. Będziemy musieli poczekać aż po wejściu ustawy odpowiedni minister określi w drodze rozporządzenia właściwe progi ich klasyfikacji.

Następnie należałoby tę klasyfikację zdefiniować u siebie czyli do definicji przyporządkować wszelkie zdarzenia, które mogą zaburzyć integralność, dostępność i poufność danych, które przetwarzamy. Zaskoczę Was ponownie – dotyczy to również zdarzeń, które powstają poza systemami informatycznymi, ale mają skutki dotyczące danych. Jakie? Dezinformacja, pojawienie się sprzeczności, wycieki danych. To wszystko elementy, które zaczynają się poza systemami.

Czy incydemtem będzie ujawnienie swojego hasła żonie, synowi? Prawdopodobnie. Jeżeli tylko zaistnieją przesłanki wynikające z definicji. Takie zdarzenia musicie sobie wyobrazić i opisać. To pomaga wszystkim Waszym pracownikom dobrze zrozumieć w jakich przypadkach mają zareagować.

S46

Kiedy już wiemy co jest incydemtem, a co nie, do gry wchodzi dodatkowy czynnik – System 46, czyli w skrócie S46. To system prowadzony przez NASK. Dziś się do niego nie dostaniecie ponieważ tylko podmioty kluczowe mają taką szansę, a droga otrzymania dostępu jest... delikatnie mówiąc koszmarna.

System 46 działa dziś w wydzielonej sieci i dostępny jest tylko dla stosunkowo niewielkiej grupy podmiotów uprawnionych przepisami. Ma się to jednak zmienić. S46 po włączeniu do węzła krajowego będzie dostępny po zarejestrowaniu dwóch odpowiedzialnych za zgłaszanie incydentów osób, które poprzez profil zaufany otrzymają do niego dostęp w modelu SaaS.

Co daje S46?

Informacje dotyczące cyberbezpieczeństwa, w tym informacje o cyberzagrożeniach, potencjalnych zdarzeniach dla cyberbezpieczeństwa, podatnościach, technikach i procedurach, wrogich taktykach, a także informacje o grupach przestępczych, ostrzeżenia dotyczące cyberbezpieczeństwa i zalecenia dotyczące konfiguracji narzędzi bezpieczeństwa mających wykrywać cyberataki;

- ▶ wczesne ostrzeżenie o incydencie poważnym;
- ▶ zgłoszenie incydentu poważnego;
- ▶ sprawozdania z obsługi incydentu poważnego;
- ▶ wsparcie w zarządzaniu incydentami w podmiocie;

CZY INCYDEMTEM BĘDZIE UJAWNIE NIE SWOJEGO HASŁA ŻONIE, SYNOWI? PRAWDOPODOB NIE. JEŻELI TYLKO ZAISTNIEJĄ PRZESŁANKI WYNIKAJĄCE Z DEFINICJI. TAKIE ZDARZENIA MUSICIE SOBIE WYOBRAZIĆ I OPISAĆ. TO POMAGA WSZYSTKIM WASZYM PRACOWNIKOM

- ▶ podłączenie do zgłoszenia naruszenie do PUDO – ciekawa rzecz ponieważ incydent może również dotyczyć naruszenia danych osobowych;
- ▶ bieżące dane dotyczące incydentów na terenie RP.

To wszystko dostępne z przeglądarki, po autoryzacji profilem zaufanym.

**JEST TO KOLEJNY
ELEMENT, KTÓRY
WYMUSI STOSOWANIE
SYSTEMÓW
ORGANIZACYJNEGO
ZARZĄDZANIA
INCYDENTAMI. SĄ
TAM WSKAZANE
PEWNE TERMINY
(A ZA OPÓŹNIENIA SĄ
KARY), A PONADTO
JEST TO SYSTEM
TELEINFORMATYCZNY
ZATEM DANE SĄ
WYSZUKIWALNE**

**Nie będzie jedynym wyzwaniem,
które na nas czekają. Przypominam
na koniec, że w Projekcie MdS są
ludzie, którzy mają doświadczenie
z tym systemem.**

Nie jest to system w obecnym kształcie wystarczający aby na terenie zakładu pracy można było prowadzić zarządzanie incydentami. Musimy też pamiętać, że podstawowe założenie tego systemu to incydenty poważne, z tego wyrósł.

Po co nam to?

Jest to kolejny element, który wymusi stosowanie systemów organizacyjnego zarządzania incydentami. Są tam wskazane pewne terminy (a za opóźnienia są kary), a ponadto jest to system teleinformatyczny zatem dane są wyszukiwalne. Nietrudno wyobrazić sobie działanie S46 w praktyce. Mamy np. zgłoszenie z obsługiwanego urzędu, że doszło w nim do incydentu ponieważ mieli brak dostępności sieci od operatora (np. od Was). Będzie to przyczyna wystąpienia incydentu w podmiocie będącym elementem KSC. Skoro zaś KSC ma eliminować incydenty, a operator nie zgłosi go u siebie (albo zostanie źle sklasyfikowany) to – zgadujcie – gdzie przyjdzie kontrola?

Rada Bezpieczeństwa Biznesowego Grupy MiSOT wnioskuje już publicznie o udostępnienie S46 dla naszego środowiska abyśmy mogli zacząć go testować. Testować, czyli uczyć się go bez konsekwencji w postaci kar. Mamy nadzieję, że NASK o nas nie zapomni.

Nie będzie jedynym wyzwaniem, które na nas czekają. Przypominam na koniec, że w Projekcie MdS są ludzie, którzy mają doświadczenie z tym systemem. Być może warto się do nas przytulić bardziej. Na misia. 🐾

Telefonia komórkowa Internet 5G i LTE

JAMBOX mobile

DLA TWOJEGO ABONENTA

Więcej na
jambox.pl

Atrakcyjna oferta pakietowa zawierająca ponad 300 kanałów

4K

HD

VOD

MULTI
SCREEN

TIME
SHIFT

START
OVER

CATCH
UP

NAGRYWARKA
W CHMURZE

NAGRYWARKA
NA DYSKU

- 17 lat na rynku IPTV, 570 partnerów ISP
- 180 tys. abonentów JAMBOX
- Nowoczesne autorskie oprogramowanie dekodерów
- Zaawansowany system zarządzania usługami
- Platforma IPTV (multicast i unicast) oraz OTT
- Wsparcie marketingowo-sprzedawcze

- JAMBOX go! – oglądanie TV i zarządzanie usługami ze smartfona, komputera czy tabletu
- JAMBOX mobile – telefonia i mobilny Internet LTE i 5G, eSIM, VoLTE i Wi-Fi Calling, proste przenoszenie numerów
- TV Smart – dekodер 4K z Android TV, tradycyjna telewizja, aplikacje, serwisy streamingowe, biblioteki VOD

SGT

Pomagamy lokalnym operatorom Internetu wdrażać w swoich sieciach cyfrową telewizję kablową bazującą na platformie IPTV oraz telefonię komórkową i Internet LTE.

sgt.net.pl/iptv-dla-isp

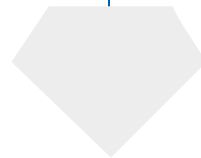
Zadzwoń lub wyślij email

32 428 8 428

handlowy@sgt.net.pl

Kameleon TV, czyli pomysł MiŚOT-ów na własną telewizję

Grupa MiŚOT wdraża platformę telewizyjną – KameleonTV. To nowoczesne rozwiązanie zapewnia wygodne i elastyczne oglądanie telewizji internetowej na różnych urządzeniach – zaczynając od Set-to-Box-ów, a na telewizorach Smart, urządzeniach mobilnych z systemami Android i iOS i przeglądarkach internetowych kończąc.

Zapraszamy do lektury rozmowy z Pawłem Białasem, który wie o niej najwięcej i potrafi z pasją o tym opowiedzieć.

Jakie były największe osiągnięcia w procesie wdrażania KameleonTV?

Paweł Białas: Przede wszystkim udało nam się dowieźć obiecaną usługę. Powiedzieliśmy, że stworzymy MiŚOT-ową telewizję, i to zrobiliśmy! Mamy stabilne rozwiązanie, które działa bezawaryjnie, oraz trzy atrakcyjne pakiety z kanałami: Żółty, Niebieski i Zielony. Najważniejsze osiągnięcie to jednak to, że mamy pierwszych operatorów, którzy nam zaufali i razem budujemy społeczność pod znakiem KameleonTV.

Co zaskoczyło Cię najbardziej po wejściu KameleonTV na rynek?

PB: Największym zaskoczeniem były spadające z różnych nieoczekiwanych stron kłody pod nogi. Musieliśmy bardzo się uprzeć, żeby je wszystkie pokonać. Najciekawsze jest to, że nie chcieliśmy być niczyją konkurencją. KameleonTV to ewolucja podejścia do telewizji. Świat się zmienia, usługi, jakie dostarczamy klientom, również muszą się zmieniać. Nieoczekiwanie okazało się, że inni uczestnicy rynku uważają nas za konkurencję. Biorę to za dobry znak, bo świadczy to o tym, że wymyśliliśmy dobry biznes. Przed nami dużo pracy u podstaw, aby operatorzy zrozumieli, jak działa i co mogą zyskać wdrażając KameleonTV.

Czy operatorzy są zainteresowani współpracą?

PB: Zdecydowanie tak! Mamy już pierwsze wdrożenia, a operatorzy przygotowują się do zaoferowania

usługi dla swoich abonentów. W kolejce czekają kolejni, ale zanim ich ogłosimy, chcemy dopiąć wszystkie formalności. Współpraca z operatorami to kluczowy element naszego rozwoju.

Jakie są opinie operatorów, którzy już wdrożyli KameleonTV?

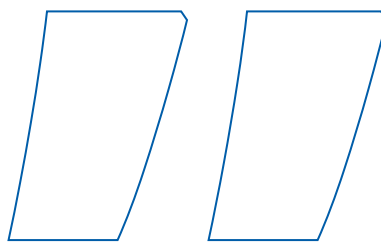
PB: Chwalą sobie nasze rozwiązanie. Staramy się, aby KameleonTV był elastyczny i dostosowany zarówno do oczekiwań operatora, jak i klienta. Wyciągamy wnioski ze zdobytego doświadczenia, jak również słuchamy operatorów, z czym obecnie się mierzą oraz co im przeszkadza.

W dzisiejszym świecie to telewizja musi dostosować się do użytkownika. Dlatego też mamy STB z WiFi, bo nie każdy ma możliwość montażu dodatkowego okablowania. U nas otrzymuje wbudowany multiroom, aplikacje na urządzenia SMART oraz mobilne. Niech klient sam wybiera, jak chce oglądać.

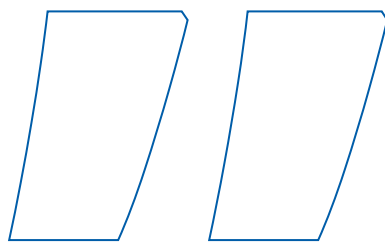
Nad czym aktualnie pracujecie w ramach rozwoju KameleonTV?

PB: Tematów jest sporo. Obecnie najważniejszym jest wdrożenie obsługi multicastowych STB Arris, które chcieli operatorzy. Temat jest skomplikowany, ale liczę, że uda się go wreszcie dowieźć.

Kolejną kwestią są oczekiwania widzów, którzy często mają mniejszą wiedzę technologiczną i przyzwyczajenia z czasów telewizji linearnej. Pracujemy nad wdrożeniem launchera na STB, który ułatwi korzystanie z TV na nowoczesnym odbiorniku. Podjęliśmy współpracę z nową dostawcą i taki launcher już wkrótce będzie. To rozwiązanie, które znacząco podniesie komfort użytkowania naszej usługi. Jest jeszcze mnóstwo innych rzeczy, ale o tym porozmawiamy przy kolejnej okazji, na przykład podczas prezentacji na Zjeździe

KOLEJNĄ KWESTIĄ SĄ OCZEKIWANIA WIDZÓW, KTÓRZY CZĘSTO MAJĄ MNIEJSZĄ WIEDZĘ TECHNOLOGICZNĄ I PRYZWYCZAJENIA Z CZASÓW TELEWIZJI LINEARNEJ. PRACUJEMY NAD WDROŻENIEM LAUNCHERA NA STB, KTÓRY UŁATWI KORZYSTANIE Z TV NA NOWOCZESNYM ODBIORNIKU

CHCEMY POSZERZYĆ OFERTĘ KANAŁÓW SPORTOWYCH, BO TO JEST KATEGORIA NAJCZĘŚCIEJ WSPOMINANA PRZY OKAZJI SPOTKAŃ Z OPERATORAMI. OSTATECZNIE NAJWAŻNIEJSZY JEST JEDNAK STOSUNEK JAKOŚCI DO CENY

MiŚOT w Wiśle. To będzie dobra okazja do pochwalenia się.

Co powiedziałbyś osobie, która uważa, że telewizja umiera?

PB: Powiedziałbym, że to błędne przekonanie. Linearne oglądanie telewizji może traci na popularności, ale to przez to, że widz chce ją oglądać inaczej. Szuka takiej oferty, która pozwoli mu na oglądanie TV zgodnie

z jego oczekiwaniami. KameleonTV wychodzi naprzeciw tym potrzebom – to nie tylko nowoczesny STB, który jest multimedialną skrzynką umieszczaną w salonie, ale również możliwość wykorzystania mniejszych ekranów, jak smartfon czy tablet. Kluczowe jest to, aby dać użytkownikowi pełną swobodę wyboru. Tak robimy to w KameleonTV.

Jakie nowe kanały lub treści mogą pojawić się w ofercie KameleonTV w przyszłości?

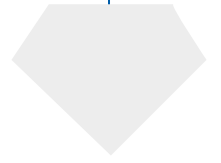
PB: Cały czas przyglądamy się rynkowi i analizujemy, jak ten lub inny kanał wyglądałby w naszych pakietach. Nie chcemy mieć w ofercie 300+ kanałów, z czego połowa to duble. Przede wszystkim skupiamy się na możliwościach, czyli aby kanał był dostępny dla abonenta na wszystkich platformach: STB, TV Smart, urządzeniach mobilnych oraz, aby była możliwość jego cofania i pauzowania.

Chcemy poszerzyć ofertę kanałów sportowych, bo to jest kategoria najczęściej wspomniana przy okazji spotkań z operatorami. Ostatecznie najważniejszy jest jednak stosunek jakości do ceny, który musi być atrakcyjny dla naszych klientów.

Jakie cele i kierunki rozwoju stawiacie sobie na 2025 rok?

PB: Cel jest jeden: więcej partnerów, więcej abonentów. Chcemy zwiększyć skalę naszej działalności. Zainteresowanych współpracą zapraszam do kontaktu pod adresem handlowy@misot.pl. Planujemy również modernizację aplikacji i platformy, bo chcemy być na bieżąco z dostępnymi technologiami. Chcielibyśmy też wprowadzić KameleonTV na urządzenia AppleTV – to jedno z naszych większych marzeń. Trzymajcie za nas kciuki!

Z ofertą KameleonTV można zapoznać się na [stronie internetowej projektu](#).

TELEWIZJA

AUTOR

Marek Nowak

Wolimy reklamy od komfortu

Najnowsze badanie firmy EY Decoding the digital home wskazuje, że w zakresie usług cyfrowych konsumenci chcą oszczędzać i to nawet kosztem konieczności oglądania reklam. Aż 43 proc. badanych jest otwartych na reklamy w serwisach streamingowych, jeśli miałyby to obniżyć ich opłaty.

Badanie wykazało też, że spada odsetek osób (z 55 do 50 proc.) deklarujących, że wybierane przez nich platformy oferują odpowiedni

stosunek jakości do ceny. Przekłada się to na konkretne wybory konsumenckie – niemal co trzeci ankietowany (29 proc.) anulował przynajmniej jedną z posiadanych subskrypcji, lub planuje to zrobić w najbliższej przyszłości. Z drugiej strony zaufanie do marki pozostaje ważne dla 41 proc. konsumentów.

Dobra wiadomość dla dostawców usług internetowych jest zaś taka, że rosnące koszty życia i zmniejszenie wartości nabywczej pieniądza sprawiają, iż 44 proc. konsumentów przychylniej patrzy na zakup wszystkich usług kablowo-telewizyjnych od jednego dostawcy.

Streaming się zmienia

W świecie streamingu zachodzą znaczące zmiany. Wynika to z rosnącej liczby serwisów oraz podwyżek cen abonamentów. W efekcie przy wyborze platformy już 72 proc. ankietowanych oczekuje od dostawców usług cyfrowych gwarancji stałej ceny. Aby obniżyć opłaty, odbiorcy tych usług cyfrowych stają się bardziej otwarci na kompromisy. Znacząca liczba ankietowanych konsumentów (43 proc.) dopuszcza możliwość wyświetlania reklam przez platformy streamingowe w zamian za obniżkę wysokości abonamentu.

Zdaniem EY może to wynikać z chęci utrzymania zarówno aktualnej liczby subskrypcji, jak i stałej ceny usług.

W ciągu ostatnich 10 lat ceny subskrypcji serwisów streamingowych praktycznie się podwoiły. W przypadku

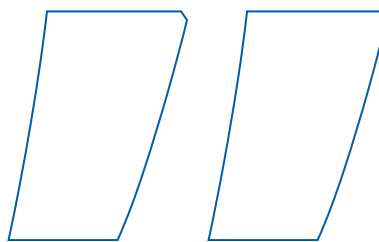
niektórych platform wzrosły zaś aż o 40% w ciągu ostatniego roku. Jest to odczuwalne dla konsumentów, którzy nie chcą być zmuszeni do wyboru jednego tylko serwisu.

Anulują i wracają

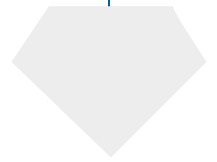
Choć 29 proc. konsumentów deklaruje, że anulowało lub za chwilę zrezygnuje z przynajmniej jednej z platform streamingowych, znane są te trendy częstych migracji. Część konsumentów ogląda co miesiąc wybrane filmy lub seriale na innej platformie. Co trzeci użytkownik odnowił w przeszłości subskrypcję w przypadku jednej bądź więcej usług.

– Łatwość w anulowaniu subskrypcji i resubskrybowaniu wykształciła wiele nowych zjawisk konsumenckich. W przypadku platform wideo konsumenci często wykupują oni dostęp na krótki czas i możliwie szybko oglądają wszystkie materiały, którymi są zainteresowani. Równocześnie same platformy podejmują działania mające na celu zabezpieczenie swoich przychodów, jak chociażby ograniczenie we współdzieleniu kont. Ragmentacja rynku z kolei wymusza posiadanie wielu subskrypcji, co znajduje odbicie w statystykach – 48% ankietowanych uważa, że płaci za dużo za treści, których nawet nie ogląda. Można się więc spodziewać, że gwałtowny wzrost kosztów, który można zauważyć wśród prawie wszystkich platform streamingowych, nasili starania konsumentów w poszukiwaniu najbardziej ekonomicznej opcji – mówi Mateusz Mazur, Partner EY, Lider obszaru inżynierii cyfrowej.

Tak czy inaczej zauważalnym trendem konsumenckim jest wprowadzanie oszczędności do domowych budżetów (44 proc). 📌

**RAGMENTACJA RYNKU
Z KOLEI WYMUSZA
POSIADANIE WIELU
SUBSKRYPCJI, CO
ZNAJDUJE ODBICIE
W STATYSTYKACH –
48% ANKIETOWANYCH
UWAŻA, ŻE PŁACI
ZA DUŻO ZA TREŚCI,
KTÓRYCH NAWET NIE
OGLĄDA. MOŻNA SIĘ
WIĘC SPODZIEWAĆ,
ŻE GWAŁTOWNY
WZROST KOSZTÓW,
KTÓRY MOŻNA
ZAUWAŻYĆ WŚRÓD
PRAWIE WSZYSTKICH
PLATFORM
STREAMINGOWYCH,
NASILI STARANIA**

FELIETON

AUTOR

Michał Koch

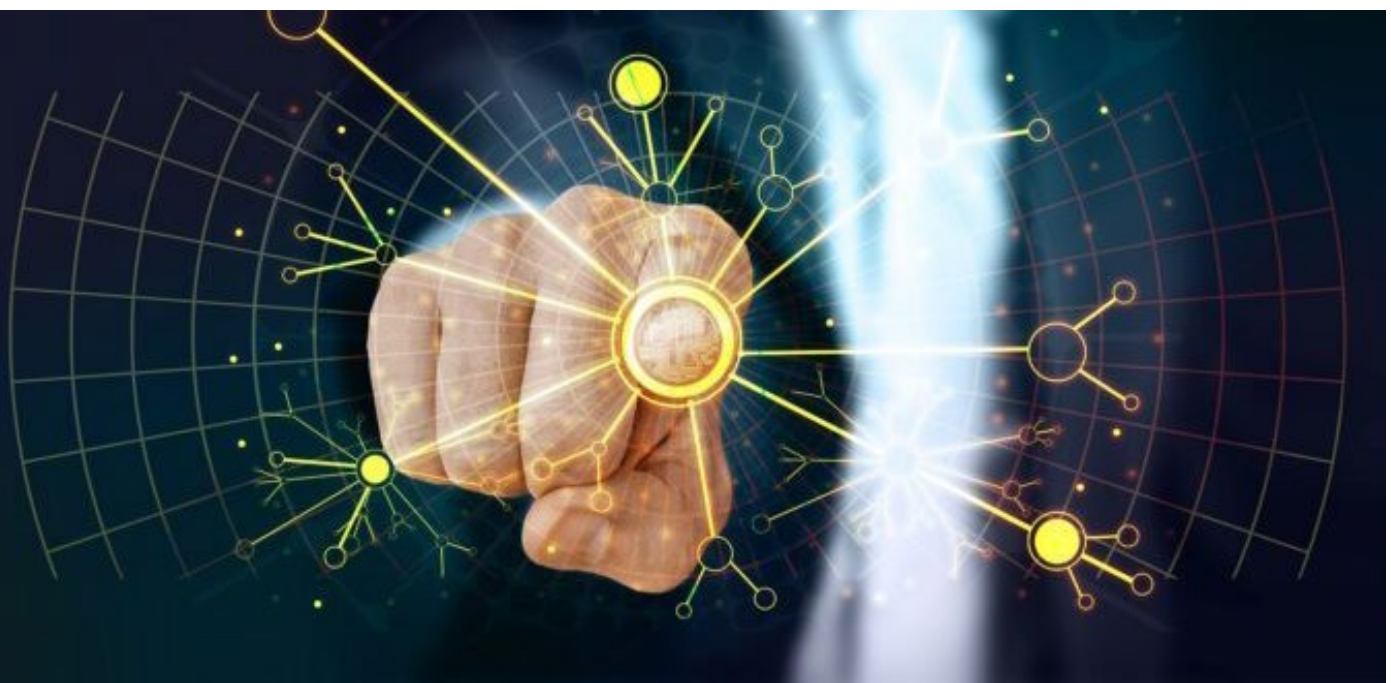
Ojciec sztucznej inteligencji ostrzega przed jej rozwojem

Kiedy Królewska Szwedzka Akademia Nauk ogłosiła laureatów tegorocznej Nagrody Nobla w dziedzinie fizyki, wielu zaskoczyła obecność na liście Geofreya Hinton, współtwórcy podstaw współczesnej sztucznej inteligencji. Wraz z Johnem Hopfieldem, badaczem z Princeton University, Hinton został wyróżniony za swoje pionierskie prace nad technologią uczenia maszynowego oraz sztucznymi sieciami neuronowymi. Ich badania umożliwiły budowanie modeli językowych AI, które zrewolucjonizowały m.in. tłumaczenie języków i rozpoznawanie twarzy.

Jednak to, co naprawdę zaskakuje, to stosunek Hinton do sztucznej inteligencji, której sam poświęcił dekady pracy.

Od innowatora do sceptyka

Hinton, jako badacz związany z University of Toronto, zdobył uznanie na całym świecie za wynalezienie metod umożliwiających maszynom autonomiczne rozpoznawanie wzorców w ogromnych zbiorach danych. Jego techniki stały się fundamentem takich mechanizmów jak ChatGPT czy algorytmy używane przez największe firmy technologiczne. Jednak mimo tego, że pomógł stworzyć narzędzia, które dziś napędzają rozwój AI, Hinton od pewnego czasu z niepokojem

przygląda się kierunkowi, w jakim zmierza ta technologia.

W zeszłym roku naukowiec odszedł z Google, gdzie przez lata rozwijał projekty związane z AI, aby rozpocząć misję ostrzegania świata przed zagrożeniami, jakie niesie ze sobą sztuczna inteligencja.

– Nie chcę więcej pracować nad technologią, która może okazać się zagrożeniem dla ludzkości – mówił w wywiadach. Jego decyzja spotkała się z dużym zainteresowaniem mediów, szczególnie w kontekście jego wcześniejszych osiągnięć.

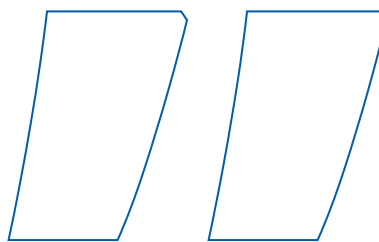
Niebezpieczny potencjał sztucznych sieci neuronowych

W uzasadnieniu nagrody Nobla podkreślono, że badania Hinton i Hopfielda opierały się na wykorzystaniu fizyki statystycznej do projektowania sztucznych sieci neuronowych. Sieci te imitują sposób działania ludzkiego mózgu, ale zamiast neuronów korzystają z węzłów komputerowych. Potrafią one rozpoznawać wzorce w danych, co pozwala na ich zastosowanie w tak różnorodnych dziedzinach jak analiza obrazów, automatyczne tłumaczenie języków czy rozwój inteligentnych asystentów.

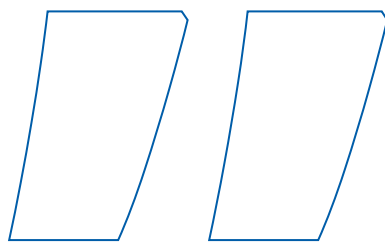
Jednak Hinton, obserwując rozwój AI, widzi w tej technologii także ogromny potencjał zagrożeń. Uważa, że sztuczna inteligencja może w przyszłości wyjść poza kontrolę człowieka, a jej zdolność do automatyzacji wielu procesów może doprowadzić do destabilizacji na rynku pracy i zmniejszenia zapotrzebowania na pracę ludzką. W jego ocenie istnieje także ryzyko, że AI może być wykorzystana w sposób, który zagraża prywatności i bezpieczeństwu społeczeństwa.

Paradoks wynalazcy

Jak to możliwe, że osoba, która przyczyniła się do rozwoju sztucznej inteligencji, obecnie tak

W UZASADNIENIU NAGRODY NOBLA PODKREŚLONO, ŻE BADANIA HINTONA I HOPFIELDA OPIERAŁY SIĘ NA WYKORZYSTANIU FIZYKI STATYSTYCZNEJ DO PROJEKTOWANIA SZTUCZNYCH SIECI NEURONOWYCH. SIECI TE IMITUJĄ SPOSÓB DZIAŁANIA LUDZKIEGO MÓZGU, ALE ZAMIAST NEURONÓW KORZYSTAJĄ Z WĘZŁÓW KOMPUTEROWYCH

**WYZWANIE POLEGA
NA TYM, ABY ROZWÓJ
AI NIE ODBYWAŁ SIĘ
KOSZTEM WARTOŚCI,
KTÓRE JAKO
LUDZKOŚĆ UWAŻAMY
ZA NAJWAŻNIEJSZE.
OBAWY HINTONA
MOGĄ BYĆ SYGNAŁEM
OSTRZEGAWCZYM,
ŻE POTRZEBUJEMY
BARDZIEJ
ŚWIADOMEGO
PODEJŚCIA DO TEJ
TECHNOLOGII, ABY
UNIKNAĆ ZAGROŻEŃ**

sceptycznie ocenia jej wpływ na świat? Czy to wyraz odpowiedzialności badacza, który dostrzega zagrożenia wynikające z własnych wynalazków? Czy może Hinton przewiduje, że technologia, którą pomógł stworzyć, może kiedyś wymknąć się spod kontroli?

Ten paradoks doskonale ilustruje dylemat współczesnej nauki: jak rozwijać technologię, która może przynieść ludzkości wielkie korzyści, ale jednocześnie niesie ze sobą ryzyko o trudnych do przewidzenia konsekwencjach. Uważam, że nagroda Nobla dla Hintona jest zasłużonym uznaniem dla jego wkładu w rozwój AI, ale jego własne obawy powinny skłonić nas do refleksji nad przyszłością tej technologii.

Wyzwanie polega na tym, aby rozwój AI nie odbywał się kosztem wartości, które jako ludzkość uważamy za najważniejsze. Obawy Hintona mogą być sygnałem ostrzegawczym, że potrzebujemy bardziej świadomego podejścia do tej technologii, aby uniknąć zagrożeń, przed którymi profesor nas przestrzega.

W końcu, kto lepiej niż twórca może znać możliwości i ograniczenia swojego dzieła? [↗](#)

**W końcu, kto lepiej niż twórca
może znać możliwości i ograniczenia
swojego dzieła?**

ISP FORUM

OGÓLNOPOLSKIE FORUM MAŁYCH I ŚREDNICH
OPERATORÓW TELEKOMUNIKACYJNYCH

ISPFORUM.PL

OGÓLNOPOLSKI ZJAZD

MISOT

7-9 MAJA 2025 / WISŁA

HOTEL CRYSTAL